

Lukion opetussuunnitelman perusteiden muutokset 1.8.2022 alkaen

Hyvinvointilautakunta 25.08.2022 § 119
479/12.00.00/2022

Valmistelu

Johtava rehtori Piia Hulkkonen 040-588 5735

Opetushallitus on 10.5.2022 julkaistuissa muutosmääräyksissä täsmentänyt useita opetussuunnitelmien perusteita ja määräyksiä, joiden tavoitteena on vahvistaa oppilaan ja opiskelijan oikeusturvaa ja oppimisympäristön turvallisuutta. Täsmennykset mahdollistavat nykyistä tehokkaammat ja oikea-aikaiset keinot puuttua kiusaamiseen, syrjintään, häirintään ja väkivaltaan esiopetuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Täsmennykset perustuvat muutoksiin, jotka on tehty perusopetuslakiin, lakiin ammatillisesta koulutuksesta, lukiolakiin ja lakiin tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta. Lait edellyttävät jatkossa, että lapsen ja nuoren etu otetaan ensisijaisesti huomioon aina, kun opetusta tai koulutusta suunnitellaan, järjestetään tai siitä päätetään. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2022. Esi- ja perusopetuksen sekä koulutuksen järjestäjien on päivitettävä paikalliset opetussuunnitelmat siten, että ne vastaavat annettuja määräyksiä ja ovat käytössä elokuun alkuun mennessä.

Oheismateriaalina Opetushallituksen määräys ja liitteet.

Lukion opetussuunnitelman perusteiden 2019 osalta muutokset koskevat seuraavia lukuja:

- 2.1 Lukiokoulutuksen tehtävä
- 4.3 Opiskeluhoito (alaluku 4.3.1 Opiskeluhoitoon keskeiset periaatteet)
- 4.4 Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä

Lukuun 2.1. on lisätty kirjaus, että lukiokoulutuksessa otetaan huomioon alle 18-vuotiaita opiskelijoita koskien lapsen edun ensisijaisuus opetusta ja koulutusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä (lukiolaki 714/2018, 2 § 2 mom, muutettu lailla 165/2022).

Lukuun 4.3.1 on lisätty lause: "Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle (lukiolaki 714/2018, 40 § 7 mom, muutettu lailla 165/2022).

Luvusta 4.3.1 on poistettu lause: "Opiskelijoiden osallisuus opiskeluyhteisön turvallisuuden edistämiseksi tukee hyvinvointia ja tarkoituksenmukaista toimintaa turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa." Se on korvattu lauseella: "Opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä (lukiolaki 714/2018 30 § 2 mom, muutettu lailla 165/2022)."

Lukuun 4.4 Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä on opiskelijan velvollisuuksiin lisätty vaatimus syrjimättömyydestä: "Lukiolain 30 §:n 2 momentin mukaan opiskelijan on

käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja *syrjimättä* sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.” Sana ”kurinpitokeinot” on muutettu kurinpitotoimet. Opiskelijaa ja huoltajaa on kuultava ennen kurinpitotoimesta päättämistä. (lukiolaki 714/2018, 42 § 1 mom, muutettu lailla 165/2022)

Lukuun 4.4 on lisätty laissa säädetyt kurinpitotoimet:

“ - Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta
- Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.
- Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus.
- Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Oppivelvollinen voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi.”

Suunnitelman kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista on lisätty asiakokonaisuus: “suunnitelman tekeminen opiskelijan tuesta opetuksen epäämistilanteissa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa (lukiolaki 714/2018, 41 § 3 mom, muutettu lailla 165/2022).”

Paikallisesti täsmennetään, että opetuksen epääminen ja suunnitelma opetukseen palaamisesta kirjataan Wilmaan Kurinpidolliset toimet -lomakkeelle. Lomakkeelle kirjataan myös opiskelijan ja huoltajan kuulemiset, opetuksen järjestäminen epäämisen aikana, tarvittavat tukitoimet sekä seuranta.

Lisäksi täsmennetään, että laaditaan Kemin lyseon lukion suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnitelma tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetussuunnitelmien perusteiden muutokset on käyty läpi opetus-, ohjaus- ja oppilashuoltohenkilöstön kanssa 9.8.2022 perusopetuksen ja lukion yhteisessä veso-koulutuksessa. Paikalliset täsmennykset päivitetään syksyn 2022 aikana.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta hyväksyy lukion opetussuunnitelman muutokset 1.8.2022 alkaen.
Päätös	Hyvinvointilautakunta hyväksyi lukion opetussuunnitelman muutokset 1.8.2022 alkaen.

